

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 141/19
V Lucemburku dne 12. listopadu 2019

Rozsudek ve věci C-233/18
Haqbin v. Federaal Agentschap voor de opvang van asielzoekers

Žadatel o mezinárodní ochranu, který se provinil závažným porušením řádu ubytovacího střediska, do kterého byl přijat, nebo použitím hrubého násilí, nemůže být uložena sankce odnětí výhod materiálních podmínek přijetí, které se týkají ubytování, stravy nebo ošacení

V rozsudku Haqbin (C-233/18), vynesném dne 12. listopadu 2019, rozhodl velký senát Soudního dvora poprvé o rozsahu působnosti práva svěřeného členským státům v čl. 20 odst. 4 směrnice 2013/331 stanovit sankce v případě, že se žadatel o mezinárodní ochranu dopustí závažného porušení řádu ubytovacího střediska, do kterého byl přijat, nebo použije hrubé násilí. Soudní dvůr rozhodl, že toto ustanovení ve spojení s článkem 1 Listiny základních práv Evropské unie neumožňuje členským státům, aby v těchto případech uložily žadateli sankci odnětí, byť dočasnou, výhod materiálních podmínek přijetí, které se týkají ubytování, stravy nebo ošacení.

Zubair Haqbin je afgánský státní příslušník, který přicestoval do Belgie jako nezletilá osoba bez doprovodu. Poté, co podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, byl přijat do přijímacího střediska. V tomto středisku se zúčastnil rvačky mezi obyvateli pocházejícími z různých etnických skupin. Ředitel přijímacího střediska v návaznosti na tyto události rozhodl, že Z. Haqbinovi budou po dobu patnácti dnů odepřeny výhody materiální pomoci poskytované v přijímacím středisku. Během této doby, kdy byl Z. Haqbin ze střediska vyloučen, trávil podle svých prohlášení noci v jednom parku v Bruselu a u svých přátel.

Za těchto okolností předkládající soud, u něhož Z. Haqbin podal odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí o odepření výhod, položil Soudnímu dvoru otázku, zda belgické orgány mohou odejmout nebo omezit výhody materiálních podmínek přijetí žadatele o mezinárodní ochranu, který se nachází v situaci Z. Haqbina. Kromě toho byla s ohledem na konkrétní situaci dotyčné osoby vznesena otázka, za jakých podmínek lze takovou sankci uložit nezletilé osobě bez doprovodu.

Soudní dvůr nejprve uvedl, že sankce, na které míří čl. 20 odst. 4 směrnice 2013/33, se v zásadě mohou vztahovat na materiální podmínky přijetí. Takové sankce však podle čl. 20 odst. 5 směrnice 2013/33 musí být objektivní, nestranné, odůvodněné a přiměřené konkrétní situaci žadatele a musí mu za všech okolností zajistit důstojné životní podmínky.

Odnětí, byť dočasné, výhod materiálních podmínek přijetí nebo materiálních podmínek přijetí týkajících se ubytování, stravy nebo ošacení by přitom bylo neslučitelné s povinností zaručit žadateli důstojnou životní úroveň. Taková sankce by totiž zbavila žadatele možnosti uspokojit jeho nejzákladnější potřeby. Kromě toho by porušila požadavek přiměřenosti.

Soudní dvůr dodal, že členské státy mají povinnost žadatelům trvale a bez přerušení zajistit důstojnou životní úroveň a že orgány pověřené přijímáním žadatelů o mezinárodní ochranu jim musí určitým stanoveným způsobem a na svoji vlastní odpovědnost zajistit přístup k materiálním

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (Úř. věst. 2013, L 180, s. 96).

podmínkám přijetí, které mohou zajistit takovou životní úroveň. Dotčené pověřené orgány se tedy nemohou spokojit, jak zamýšlely příslušné belgické orgány, s tím, že žadateli vyloučenému ze zařízení předají seznam soukromých středisek pro bezdomovce, která jej mohou přijmout.

Pokud jde o sankci, kterou se omezují výhody materiálních podmínek přijetí, jako je odnětí nebo omezení nároku na denní příspěvek, Soudní dvůr uvedl, že je na příslušných orgánech, aby za všech okolností zajistily, že taková sankce bude s ohledem na konkrétní situaci žadatele, jakož i všechny okolnosti projednávané věci v souladu se zásadou proporcionality a nenaruší důstojnost tohoto žadatele. Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že členské státy mohou v případech uvedených v čl. 20 odst. 4 směrnice 2013/33 stanovit jiná opatření než ta, která se vztahují na výhody materiálních podmínek přijetí, jako je zajištění žadatele v oddělené části ubytovacího střediska nebo jeho přemístění do jiného ubytovacího střediska. Příslušné orgány kromě toho mohou rozhodnout o zajištění žadatele, pokud jsou splněny podmínky stanovené touto směrnicí.

Je-li žadatelem nezletilá osoba bez doprovodu, a tedy zranitelná osoba ve smyslu směrnice 2013/33, musí vnitrostátní orgány při přijímání sankcí podle čl. 20 odst. 4 této směrnice vzít náležitě v úvahu konkrétní situaci nezletilého, jakož i zásadu proporcionality. Tyto sankce musí být zejména s přihlédnutím k článku 24 Listiny základních práv přijaty se zvláštním zřetelem na nejlepší zájem dítěte. Směrnice 2013/33 kromě toho nebrání tomu, aby tyto orgány rozhodly, že nezletilou osobu svěří službám nebo soudním orgánům pověřeným ochranou mládeže.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106